

Claustra + Čezmejna destinacija kulturnega in zelenega turizma Claustra Alpium Iuliarum

Trajanje projekta: 01. avgust 2017 – 31. januar 2020 (30 mesecev)

Splošni cilj projekta: Aktivno ohranjanje dediščine preko trajnostnega turizma – interpretacija in prezentacija poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum na območju Slovenije in Hrvaške

Projekt izvajajo: Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (vodilni partner), Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika, Narodni muzej Slovenije, Zavod republike Slovenije za varstvo narave, Hrvatski restauratorski zavod, Primorsko-goranska županija, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Prirodoslovni muzej Rijeka in Turistička zajednica Kvarnera.

Skupna vrednost projekta: 1.779.988,15 €; delež ZIC: 148.400,00 €

Finančna podpora: Evropska unija – Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) (85 %) v okviru Programa čezmejnega sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Hrvaška 2014 – 2020

Povzetek projekta: Claustra Alpium Iuliarum je poznorimski notranji obrambni sistem, ki je varoval prehode do osrčja rimskega imperija. Arheološke ostaline sistema potekajo v presledkih od Reke na Hrvaškem do Posočja v Sloveniji, postavitve zapor pa kaže na namensko izrabo naravnih danosti razgibanega terena. Claustra predstavlja izjemen primer povezovanja arhitekture z naravnim okoljem in njeno doživljanje se tesno povezuje z doživljanjem narave. Arheološke ostaline se namreč nahajajo predvsem v gozdnatih območjih, večkrat na predelih, ki se prekrivajo z območji, varovanimi na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave in gozdarstva. Deležniki te dediščine so pa izredno razdrobljeni, ostanki niso ustrezno konservirani, prezentirani in dostopni, nujno je potrebno povečati njihovo prepoznavnost kot skupne destinacije kulturnega in zelenega turizma. Projekt predvideva sklop aktivnosti za razvoj turističnega proizvoda Claustra. Vključuje pripravo smernic za razvoj in načrt promocije, oblikovanje kulturno-turistične rute in povezanih itinerarjev, sistematično promocijo proizvoda (vključno z mobilno aplikacijo) ter razvoj in izvedbo bogatega programa za obiskovalce (čezmejni javni dogodki, doživljajska vodstva). Za razvoj celovitega proizvoda in za stabilno upravljanje kulturno-turistične rute bo s pristopom od spodaj navzgor vzpostavljen čezmejni konzorcij Claustra, ki bo združil vse pomembne deležnike in povezal lokalne gospodarske subjekte. Drugi sklop aktivnosti projekta je namenjen izboljšanju privlačnosti destinacije Claustra. To bo doseženo preko aktivnega ohranjanja in obogatene prezentacije arheoloških ostalin ter z izvedbo ukrepov za povečanje fizične in informacijske dostopnosti, vključno z vzpostavitvijo treh didaktičnih info-točk. Pospešili bomo turistični razvoj programskega območja in ustvarili eno izmed najprivlačnejših destinacij na tem območju Evrope, ki lahko stopi ob bok sorodnim destinacijam v tujini, kot sta Dežela Hadrijanovega zidu ali nemški limes.

Glavni cilji in predviden sklop aktivnosti, namenjen razvoju skupnega turističnega proizvoda:

1. Vzpostavitev čezmejne destinacije kulturnega in zelenega turizma, ki temelji na ostalinah poznorimskega notranjega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum ter naravnega okolja, v katero je umeščen:

-oblikovana in implementirana kulturno-turistična ruta Claustra s povezanimi itinerarji (eno- ali večdnevni itinerarji, ki vključujejo različno število lokacij v obeh državah in različne tematike – kulturne, naravoslovne, izobraževalne ...)

-vzpostavitev delovne skupine »Open Claustra« in konzorcija Claustra z namenom razvoja stabilne mreže lokalnih akterjev, ki skrbijo za ruto (mreža strokovnjakov, deležnikov v turizmu, gostinstvu, obrtnikov, proizvajalcev lokalnih proizvodov)

2. Izboljšana baza znanja in zmogljivosti za trajnostno rabo kulturne in naravne dediščine Claustre:

-izobraževanje članov konzorcija Claustra, turističnih delavcev in vodnikov (participativne tematske delavnice za povečanje znanja in strokovnosti vseh vključenih, seminarji, vodenje in digitalni priročnik za turistične vodiče)

-oblikovanje smernic razvoja destinacije Claustra (smernice bodo vključevale strategije, študije vplivov na okolje in družbo, krovni interpretacijski načrt kulturno-turistične rute Claustra)

3. Povečana prepoznavnost kulturne in naravne dediščine Claustre:

-načrtna promocija (oblikovanje načrta promocije, komunikacijske strategije in celostne grafične podobe kulturno-turističnega proizvoda, baze fotodokumentacije in promocijskih besedil, promocijskega materiala, brošur in kart za mobilne aplikacije, objava zaključne publikacije o CAI)

-izvedba čezmejnih dogodkov in doživljajskih vodstev (kolesarsko-pohodniške manifestacije)

-vzpostavitev treh didaktičnih info-točk v Sloveniji in na Hrvaškem

-promocija turistične destinacije na specializiranih sejmih in konferencah

-študijsko vodenje za novinarje

-promocija na družabnih omrežjih

-nadgradnja obstoječe spletne strani www.claustra.org

4. Oživljena, konservirana, prezentirana in vzdrževana kulturna in naravna dediščina Claustre:

-dediščino je treba deloma še odkriti, zaščititi in prezentirati (predstavitev arheoloških ostalin, organizacija arheoloških/restavratorskih taborov in prostovoljskih čistilnih akcij na izbranih lokacijah: Solin – Kostrena, Deuce – Prezid, Principij – Reka, Benete – Sodražica in Bloke, Gradišče pri Robu – Velike Lašče in Ajdovski zid – Vrhnika)

-postavitev pripomočkov za razumevanje in povečanje privlačnosti (informativne table in arheostereoskopi na arheoloških lokacijah)

-vzdrževanje lokacij in oblikovanje dediščinskih skupnosti

-oživljena zgodovina (Rimski dan na Reki (2018), Rimska noč v Studeni (2018 in 2019), Rimski dan in tabor na Zaplani na Vrhniku (2018 in 2019).

-potujoča razstava: Zagreb, Reka, Ljubljana, Piran, Maribor, Brežice, Rovinj, Pula

5. Povečana fizična in informacijska dostopnost do kulturne in naravne dediščine Claustre:

-povečanje dostopa do lokacij Claustre, ki so neoznačene na obrobni krajih (urejanje dostopa do Ajdovskega zidu na Vrhniku, štiri čistilne akcije, trasiranje pešpoti)

-vsebine Claustre vključene v manj odročne info-točke in spletna mobilna orodja

6. Ozaveščena javnost vključena v aktivnosti ohranjanja in upravljanja kulturne in naravne dediščine Claustre:

-ozaveščanje prebivalstva in gospodarskih subjektov, ki bodo gonilo produkta Claustra (116 poljudnih delavnic, predavanj, vodenj na terenu in 10 javnih projekcij filma, tiskovne konference)

V sklopu projekta je ZIC zadolžen za aktivnosti:

- Participativno vzdrževanje arheoloških ostalin Ajdovskega zidu: izvedene bodo štiri prostovoljske čistilne akcije krajših odsekov. (30. september, 2017, junij 2018, april 2019 in september 2019)
- Vzpostavitev nove tematske pohodniške poti ob Ajdovskem zidu na Zaplani (2km), ki bo opremljena z informativni tablami o kulturni dediščini zidu in naravni dediščini neposrednega okolja ter arheostereoskopom. (avgust 2018)
- Ureditev didaktične info-točke v Doživljajskem razstavišču Ljubljanice. (2017-2020)
- Organizirana bodo predavanja, delavnice in vodenja na terenu, predvajan bo tudi film o Claustri. (2017–2020)

- V poletnih mesecih bodo izvedeni promocijski dogodki oživiljene zgodovine (eno- ali večdnevna izkušnja rimskega življenja s tematsko prehrano in prenočiščem v šotorih): Rimski dan in Rimski tabor na Zaplani. (2018 in 2019)
- Organizacija šestih kolesarsko-pohodniških manifestacij, ki bodo vodene ture s tematskimi elementi prikaza dediščine. (maj, julij in september 2018; maj, junij, september 2019)
- Organizacija osmih poljudnih delavnic na terenu, namenjenih izobraževanju vodnikov in turističnih delavcev. (2017-2019)
- Organizacija dveh strokovno vodenih ogledov po Vrhniki. (2018 in 2019)

Če vas zanima udeležba na izobraževanju, predavanjih, delavnicah, vodenjih po razstavišču ali na terenu, projekcija filma, sodelovanje pri čistilnih akcijah Ajdovskega zidu ali pomoč pri organizaciji Rimskega dne oziroma tabora, nam pišite na naslov: claustra.vrhnika@gmail.com.